

← Μπέκετ: ο τέταρτος τραγικός, στο Ηρώδειο, κατά Φιλίππου
 Βασίλης Λεβαντίδης, Μέρισμα Ευθύνης, εκδόσεις Αρμός. →

Μάκης Τσίτας, Μάρτυς μου ο Θεός, μυθιστόρημα, εκδόσεις Κίχλη, σελ. 269.

Αναρτήθηκε στις 10/06/2015 από τον/τήν [grafei](#)

Από τον κριτικό λογοτεχνίας Κωνσταντίνο Μπούρα

Μετά από μακρά θητεία στο παιδικό βιβλίο, μια συλλογή διηγημάτων («Πάτυ εκ του Πετρούλα», εκδόσεις Καστανιώτη 1996) κι άπειρη δουλειά στο ηλεκτρονικό περιοδικό για τα Γράμματα και τις Τέχνες www.diastricto.gr, Ο συμπαθέστατος κι αγαπητός σε όλους Μάκης Τσίτας, έρχεται να μας εκπλήξει με την πεζογραφική του δεινότητα και να κατακτήσει μια μόνιμη θέση στον αστερισμό των συγχρόνων νεοελλήνων λογοτεχνών. Δικαίως βραβεύτηκε με το European Union Prize for Literature (2014), αφού στο «Μάρτυς μου ο Θεός» αναπλάθει δημιουργικά τον «Ηλίθιο» του Ντοστογιέφσκι μιμούμενος επαξίως το ύφος του Βιζυηνού. Μοντερνιστική γραφή, ύφος που κινείται μεταξύ του Υψηλού και του χυδαίου, ήθος απαράμιλλο. Ο κεντρικός του ήρωας, που ομιλεί σε πρώτο πρόσωπο, είναι ένα αρνάκι του θεού, θύμα των περιστάσεων, αλλά και θύτης του εαυτού του, αφού δεν πασχίζει να μορφωθεί ή να εξελιχθεί, αλλά αφήνεται παθητικά, αλλά με δόσεις αυτοκριτικής, στον εύκολο δρόμο του πελάτη των πορνείων. Η δραματικότητα του εκτενούς μονολόγου του, διανθίζεται από την πρωτοπρόσωπη περιγραφή περιστατικών από την άχρωμη, άοσμη κι αποτυχημένη ζωή του. Αυτή η μετάπτωση από μια σχεδόν εκκλησιαστική γλώσσα ενός λαϊκού κοσμοκαλόγερου στην ιδιόλεκτο των πορνείων της Ομόνοιας δημιουργεί ένα προσωπικό αφηγηματικό ύφος πέραν του συνήθους γλαφυρού της ωραιοποιημένης κι ωραιοποιητικής νεοελληνικής ηθογραφίας. Όσο κι αν έχει λαογραφικά και ηθογραφικά στοιχεία η πρόθεση του συγγραφέα, στην ουσία καταναλώνει πολύ φαιά ουσία για να ανιχνεύσει τα βάθη και την επιπολαιότητα της πανανθρώπινης ψυχής, όπως δειγματίζεται στο πρόσωπο ενός παρία, που θα τον ανακυκλώσει σύντομα η κιμαδομηχανή της Ιστορίας. Η ελληνική Κρίση, φαίνεται περισσότερο σαν κρίση των υλιστικών αξιών, στις οποίες παραδόθηκε ένα μέρος του λαού, υτακούντας στις Σειρήνες της πολιτικής που υπλόσχονταν εύκολους παραδείσους, οι οποίοι αποδείχθηκαν όμως – φευ – φούμαρα. Από αυτή την άποψη, το πεζογράφημα του Μάκη Τσίτα, καταθέτει μια έμμεση, μυθολογική εμπειρία – βασισμένη όμως στην περιρρέουσα ατμόσφαιρα – και περιγράφει με φωτογραφική τολμηρότητα – θα έλεγα – τον κλειστό, περιορισμένο κόσμο του σιναιφιού της τυπογραφίας – κι εμμέσως, πλην σαφώς, τον κόσμο των εκδοτών. Όσοι έχουν γνώση και διαθέτουν τις απαραίτητες προσλαμβάνουσες εικόνες αναγνωρίζουν εύκολα τα πρόσωπα και πράγματα που κρύβονται κάτω από τα γελοιογραφικά ψευδώνυμα. Όμως ο Μάκης Τσίτας δεν περιγράφει τον εαυτό του, δεν αυτοψυχαναλύεται σε αυτό το πόνημα, δεν βγάζει τα απωθημένα του, ο ήρωάς του θλίβεται κι αυτοτιμωρείται, αίρει τις αμαρτίες του κόσμου και ρίχνει πάνω του όλο το βάρος της αποτυχίας του να επιβιώσει σε έναν κόσμο τεράτων. Αυτή η ηθική διάσταση της πεζογραφικής ματιάς και το εύρος διακύμανσης της οπτικής του από τον ρεαλισμό στον υπερβατικό ρομαντισμό, από την χριστιανική ενοχή για τη σωματική αμαρτία στην παγανιστική, διονυσιακή εξάπλωση του θυμικού στο χώρο του σαρκικού, δίνει και την ιδιάζουσα αξία στο κείμενο, που απέχει πολύ από τα τρέχοντα πεζογραφήματα και δεν εντάσσεται ακριβώς στην λεγόμενη περιρρέουσα ατμόσφαιρα. Ο ήρωάς του θα μπορούσε να ζει στο Παρίσι στις αρχές του προηγούμενου αιώνα και μέσα από μια μηχανή του Χρόνου να βρεθεί στην Αθήνα των τελευταίων είκοσι χρόνων και να παρατηρεί αληθοφανώς στο πετσί του τα τεκταινόμενα. Αυτή η παλιομοδίτικη πατίνα, επαυξάνει τις λογοτεχνικές μετοχές του Μάκη Τσίτα, για τον απλούστατο λόγο ότι δεν μιμείται τον εαυτό του, δεν γράφει όπως μιλάει, δεν αποκαλύπτεται με τη συνήθη αμετροέπεια και κακογουστιά των μεταμοντέρνων που μιλάνε μόνο για τον εαυτό τους και τα λάθη τους. Ο Μάκης Τσίτας δεν είναι ο ήρωάς του, απέχει παρασάγγας, δεν είναι αποτυχημένος, αυτοκτονικός, καταθλιπτικός, αυτοκαταστροφικός. Είναι μάχιμος, δημιουργικός, καταξιωμένος. Το μόνο ίσως που τον συνδέουν με το πεζογραφικό του προσώπιο είναι η βαθιά ανθρωπιά, το ευήκοον ους, η κατανόηση των άλλων, η ανοχή στην αδύναμη ανθρώπινη φύση και – κυρίως – η ΕΥΓΕΝΕΙΑ που τον διακρίνει, τόσο σπάνια σε ένα χώρο αλληλοσπαρασσομένων «εγώ». Αυτό κρατάω από την ανάγνωση του ποιήματός του και περιμένω το επόμενο, όσο κι αν γράφει αργά – το γνωρίζω...

Κωνσταντίνος Μπούρας

www.konstantinosbouras.gr

Advertisements

Αποτοξίνωση στο συκώτι
 Βοηθά το σώμα να απομακρύνει περιττά υπολείμματα
 Botanica Healthy Life

Μοιραστήτε το:

Εκτύπωση Tweet Share 129

★ Μοῦ άρέσει

Δηλώστε πρώτος/-η ότι σας άρέσει.

Σχετικά

- Ένας ντοστογιεφσκιικά τσεχφικός «Μάρτυς μου ο θεός» στο θέατρο Vault βασισμένος στο πολυβραβευμένο βιβλίο του Μάκη Τσίτα Στο "Θέατρο"
- Ένα ποίημα του Κωνσταντίνου Μπούρα για τον Γιώργο Σεφέρη αφιερωμένο στον καθηγητή Παναγιώτη Α. Ροϊλό Στο "Λογοτεχνία"
- όλα ωραία και τελετουργικώς δραματικά!!! Στο "Διάφορα"

Συλλογή εικόνων | Καταχωρίστηκε στην κατηγορία [Λογοτεχνία](#). Φυλάξτε τον [μόνιμο σύνδεσμο](#) στα αγαπημένα σας.

← Μπέκετ: ο τέταρτος τραγικός, στο Ηρώδειο, κατά Φιλίππου
 Βασίλης Λεβαντίδης, Μέρισμα Ευθύνης, εκδόσεις Αρμός. →

Απαντήστε

Πληκτρολογήστε εδώ τὸ σχόλιό σας...

Ψάξτε

Πρόσφατα άρθρα

- Σοφία Τρικούπη: "Ο Παπαγάλλος μου"
- Ο "Αμπιγιέρ" δεν μένει πια εδώ. Γύρισε στο ψυχιατρείο του πλανήτη Γη στα χρόνια της Κρίσης ή ποιος χρειάζεται τους δουλικούς κρυφορωτευμένους υπηρέτες τη σημεριν ημέρα;
- Μούγκα στη στρούγκα και νεοελληνικές παθολογίες, ιδιαιτερότητες και ...μεγαλείο!!!
- ο σημαντικός και καταξιωμένος ποιητής Αντώνης Σκιαθάς προτείνει στο Bookia το πρόσφατο ποιητικό ημερολόγιο τού Κωνσταντίνου Μπούρα
- Η καταξιωμένη λογοτέχνης και μεγάλη Κυρία των Γραμμάτων μας ΣΟΥΛΑ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΥ προτείνει στο Bookia το τριακοστό βιβλίο του Κωνσταντίνου Μπούρα

Αρχεία

- Δεκεμβρίου 2017
- Νοεμβρίου 2017
- Οκτωβρίου 2017
- Σεπτεμβρίου 2017
- Αύγουστου 2017
- Τουλιου 2017
- Τουνιου 2017
- Μαΐου 2017
- Απριλιου 2017
- Μαρτιου 2017
- Φεβρουαριου 2017
- Ιανουαριου 2017
- Δεκεμβριου 2016
- Νοεμβριου 2016
- Οκτωβριου 2016
- Σεπτεμβριου 2016
- Αύγουστου 2016
- Τουλιου 2016
- Τουνιου 2016
- Μαΐου 2016
- Απριλιου 2016
- Μαρτιου 2016
- Φεβρουαριου 2016
- Ιανουαριου 2016
- Δεκεμβριου 2015
- Νοεμβριου 2015
- Οκτωβριου 2015
- Σεπτεμβριου 2015
- Αύγουστου 2015
- Τουλιου 2015
- Τουνιου 2015
- Μαΐου 2015
- Απριλιου 2015
- Μαρτιου 2015
- Φεβρουαριου 2015
- Ιανουαριου 2015
- Δεκεμβριου 2014
- Νοεμβριου 2014
- Οκτωβριου 2014
- Αύγουστου 2014
- Τουνιου 2014
- Μαΐου 2014
- Απριλιου 2014
- Μαρτιου 2014
- Φεβρουαριου 2014
- Ιανουαριου 2014
- Δεκεμβριου 2013
- Νοεμβριου 2013
- Οκτωβριου 2013
- Σεπτεμβριου 2013
- Τουνιου 2013
- Μαΐου 2013
- Απριλιου 2013
- Μαρτιου 2013
- Φεβρουαριου 2013
- Δεκεμβριου 2012

Κατηγορίες

- Διάφορα
- Εικαστικά
- Θέατρο
- Κινηματογράφος
- Λογοτεχνία
- Μουσική
- Σίχιοι
- Σινεμά
- Χορός

Οκτωβρίου 2015

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

« ΣΕΠΤ. Νοε. »